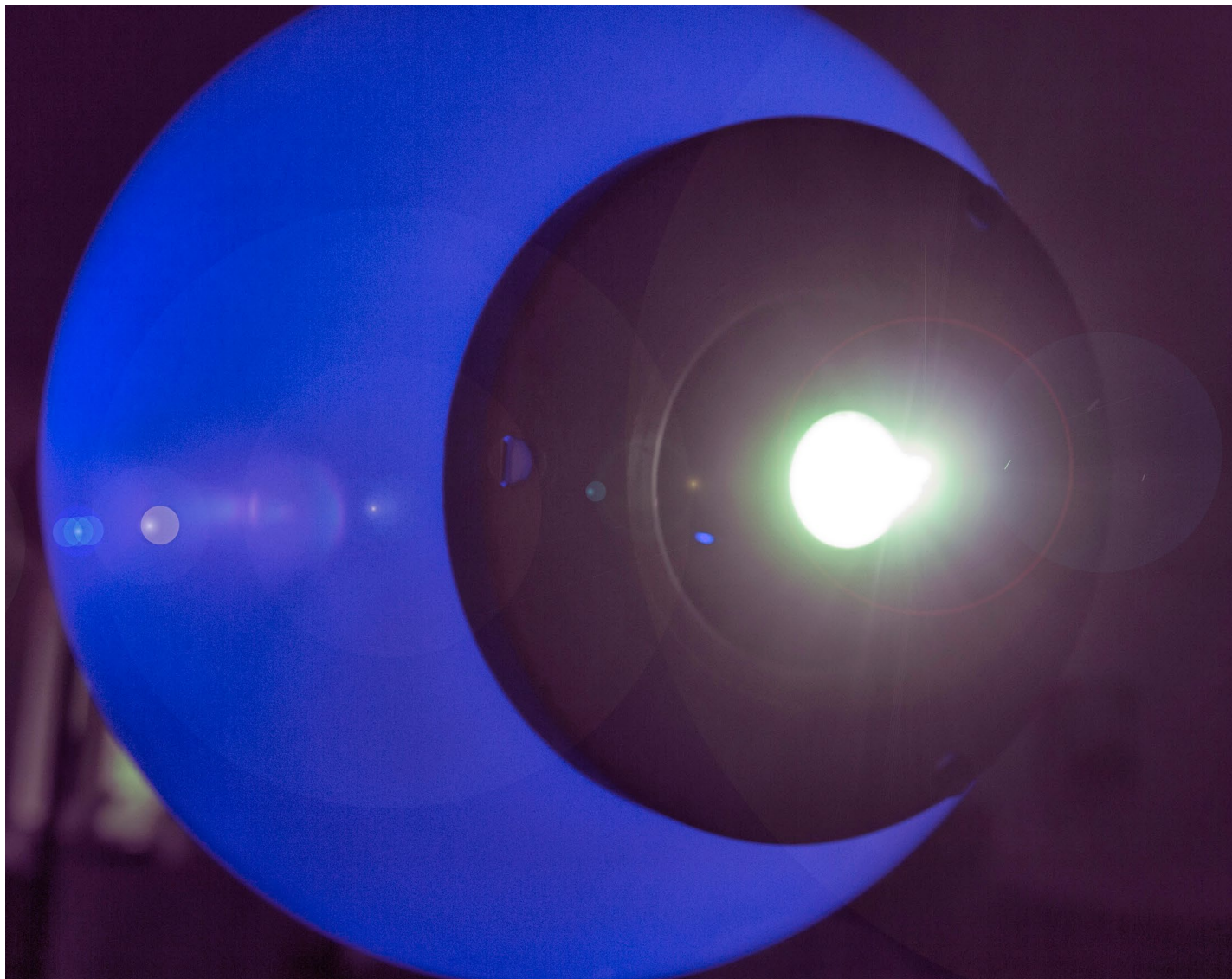

En kjede av fyr

PROGRAM 2018

«I BALANSE MED»

ON
THE
EDGE

Et unikt møte mellom kulturarv, opplevelser og samtidskunst

«Norske fyr har de siste tiårene vært gjennom en dramatisk omstillingsprosess med automatisering og avfolkning. Men været og vindene har ikke løyet, og fyrene krever mye vedlikehold. Riksantikvaren har funnet det nødvendig med omfattende fredningsvedtak.

Stavanger2008 er derfor glade for å kunne bidra til å realisere et svært viktig og unikt prosjekt som vil kunne gi viktige fortellinger til vår maritime kulturarv. Det vil kunne sikre fortsatt liv på fyrene, og det vil kunne etablere en interessant modell for samarbeid om kunstprosjekter.

On the Edge tar ikke bare mål av seg til å formidlene fyrenes spesielle historie og egenart i kystlandskapet. Prosjektet ønsker også en debatt om hvilken funksjon fyrene skal og bør ha, – i dag, og for ettertiden. Det vil fylle rommet mellom hva et fyr var og hva et fyr kan bli.

Det gjør On the Edge med å presentere ulike former for samtidskunst, og i løpet av 2008 vil ledende, internasjonale kunstnere utarbeide prosjekter og installasjoner på seks av fylkets fyrtårn. Mer enn 100 arrangementer vil finne sted i eller ved fyrene. Det blir nyskrevet musikk til fyrene av Nils Petter Molvær. Vi vil få lyskunst, elektronisk kunst, forestillingen «Vindfella» av forfatter Bjørn Arild Ermland og komponist Johan Egdetveit, utstilling om fyr før og nå, kunsthåndverkmarked med mer.

Det er ikke tvil om hva som bør være de mest attraktive turmålene når vi neste år er europeisk kulturhovedstad».

Sitatet ovenfor er et utdrag fra min åpningstale ved lanseringen av Stavanger2008-prosjektet On the Edge, på Tungenes Fyr, den 23. mai 2007.

Langtidsgevinster av året som europeisk kulturhovedstad, var det aller viktigste kriteriet på om vi ville lykkes med kulturåret. Det er derfor gledelig at det i dag eksisterer om lag 25 prosjekter som helt eller delvis ble initiert, gjennomført og finansiert av Stavanger2008.

Det er spesielt gledelig at On the Edge er blant disse gjenlevende prosjektene. Og prosjektet er ikke bare fortsatt eksisterende, det er faktisk utvidet og foredlet i løpet av disse ti årene. Den gang bestod prosjektet av seks fyr i fem kommuner I år er dette utvidet til syv fyr i seks kommuner, i tillegg til at også Stavanger Maritime Museum (MUST) og Jærmuseet er kommet med.

Fra juni til september i sommer markeres 10 årsjubileet med kunst- og kulturprosjektet I BALANSE MED. Her vil ti norske og internasjonale kunstnere innta de syv fyrene og Stavanger Maritime Museum med kunstutstillinger som er knyttet til begrepet balanse. Publikum inviteres til opplevelser som åpner for nye samtaler, tolkninger og refleksjoner, som igjen vil kunne skape et lokalt engasjement. På den måten sikres et fortsatt liv på fyrene.

On the Edge demonstrerer en imponerende faglighet og grundighet. Kurateringen ledes av staben ved Hå gamle prestegard, samt representanter fra Eigersund og Kvitsøy kommuner. Eksterne samarbeidspartnere er Rogaland Kunstsenter, i/o/lab (Article Biennalen), MOCA i London, Stavanger kommunes 10 årsmarkering for Stavanger2008, Kystverket og Fyrhistorisk forening.

Lykke til med 10 årsmarkeringen og prosjektet I BALANSE MED.

Rolf Norås

ON THE EDGE 2018: IN BALANCE WITH

ART EXHIBITIONS AT SEVEN LIGHTHOUSES AND ONE MUSEUM IN ROGALAND

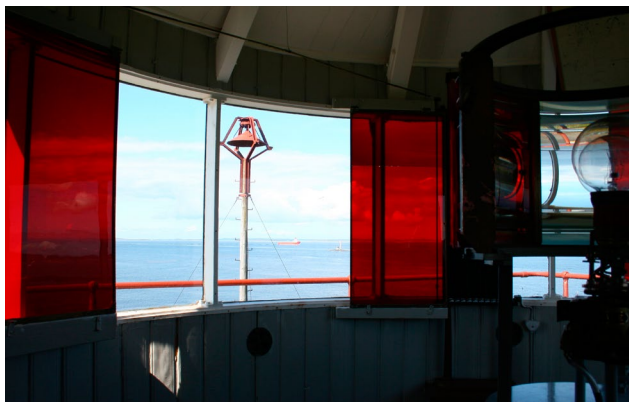
June – October 2018

The world is in imbalance. Nature is in imbalance, man is in imbalance and technology creates future hope, but also turmoil. In the summer of 2018, *On the Edge* invites nine Norwegian and international artists to occupy seven lighthouses and one museum to challenge our approaches to the concept of balance.

In 2018, it is ten years since *On the Edge* was one of the main projects of the European Capital of Culture year. We celebrate this with the 2018 art and culture project IN BALANCE WITH.

THEME AND ART

This year's theme is *IN BALANCE WITH*. We have chosen three main themes that we will be explored further with the help of various art projects and events.

IN BALANCE WITH

... TECHNOLOGY

The lighthouses were quick to use new technology. Yet the lighthouses are no longer associated with new inventions and futures, but stand alone at the coast as historical memories of something that has been. New technology makes us superfluous. How to find a balance between the analog and digital world? How does the new technology affect us? How do artists use new technology?

... NATURE

The lighthouses should prevent accidents at sea. Now technology has taken over the roles of the lighthouses, but the shipping industry is so immense and it creates new challenges. Emissions and oil spills from ships pollute the coast. At the same time, we hear about whales and birds with plastic in their stomachs and plastic islands that arise due to our pollution and overuse. How can we balance resource usage and the environment? How can we get more attention focused upon the problem of plastic in the oceans?

... LIFE

Everybody attempts to achieve the art of balance in one way or another in his/her own life. If balance is the goal, how do we achieve balance? Or, is it at the outer regions that life really happens? How can art be used to give attention to mental health? Can art help us see life in a new way?

ON THE EDGE

En kjede av fyr (A chain of lighthouses) is a partnership between seven lighthouses and one museum in Rogaland.

Nullpunktet

Å oppnå balanse blir ofte holdt frem som et ideal. Visualisert som en gammeldags vekt, er prinsippet kjent: Man trekker fra og legger til for å oppnå lik tyngde mellom to skålers innhold. Når fordelingen er jevn, når det stemmer overens, ja, da har man oppnådd balanse.

Balanseidealet gjør seg gjeldende innen flere områder. Hvor mange ganger blir vi ikke fortalt, eller sier vi selv, at det gjelder å finne balansen? Utenom vekten, bruker vi allegorier som det å stå på en fot, å svaie i vinden, å miste fotfestet, snuble, osv. Sier vi at noen er i ubalanse, så mener vi at det står dårlig til med dem på det mentale eller emosjonelle planet.

Å være i balanse er et kunststykke. I livet er det en konstant øvelse, i kunsten har det i høy grad med hva man tradisjonelt har vurdert som vakkert å gjøre. Selv om det er mest iøynefallende i den klassiske arkitekturen og billedkunsten, så spiller balanseaspektet alltid en rolle i det vi vurderer som estetisk tiltalende.

Men det er et komplekst begrep, for tror man at det å være i balanse handler om å stå stille i midten, så har man misforstått. Snarere er det en slags pendling, en vipning mellom vektens to skåler. Eller et kretsløp, symbolisert som det liggende åttetallet, hvor man stadig vender tilbake til midten. Balanse er ikke statisk, det handler like mye om bevegelse.

Naturen beveger seg konstant innenfor sitt eget velorganiserte system. Med en forutsigbar rytme avløser årstidene hverandre – det som har vært trer til side og gir plass til noe nytt. Naturen er kontrastfylt og mangfoldig, og alt annet enn symmetrisk, men vi snakker aldri om et *ubalansert* landskap – de organiske formene sameksisterer i en uanstrengt og selvfølgelig harmoni.

Ingeborg Elieson er opptatt av forholdet mellom menneskene og naturen, og til *On the Edge* viser hun verk som er inspirert av stedene der hvor havet møter land. Verkene består av tre og stein – to materialer som man ofte finner i den utflytende sonen mellom disse to elementene. Det er det tunge sammen med det lette. Den tunge steinen holder treet nede og hindrer det i å flyte videre, opp til overflaten. Det er en naturlig balanse mellom de to. De fyller hverandre ut til en helhet.

Trenger vi naturen for å være i balanse? Man sier gjerne at mennesket består av to deler – natur og kultur. Disse to driftene havner noen ganger i konflikt med hverandre. Blir det for eksempel for mye natur, så vil kulturen, forstått som intellektet, bli fortrenget. Den tyske filosofen, Friedrich Schiller, mente at vi har en tredje drift som han kalte lekedriften. Lekedriften gjør seg gjeldende når menneskene skaper eller omgås kunst, og fungerer som en slags formidler mellom naturdriften og kulturdriften. Når menneskene leker, det vil si; når de befatter seg med kunst, så er driftene i balanse med hverandre. Og som resultat av lekedriftens evne til å opprette harmoni mellom naturdelen og kulturdelen av menneskene, så vil vi bli lykkelige. Enkelt sagt, så gjør kunsten oss lykkelige.

Ifølge Schiller trenger vi altså kunsten for å være i balanse med naturen i oss selv, men er vi selv i balanse med den ytre naturen? På Kvasseheim fyr vises et verk av **Else Karin Tysse Bysheim** hvor en gummislange gradvis sprenger seg ut av formen den er presset inn i. **Tysse Bysheim** er opptatt av forholdet mellom den indre og den ytre naturen.

Med Schiller-brillene fortsatt på, kan utstillingsrommet illustrere kulturen (det ytre) imens gummislangen er naturen (det indre). Det er ikke nok plass i rommet til at slangen kan utfolde seg i sin mest potente form. I videoverket ser

vi at boksen begrenser, men slangen destruerer denne. Hvorvidt det er kulturen som burde inntatt et mer føyelig materiale, eller om naturen burde innfinne seg med de gitte rammene, er et åpent spørsmål.

I tidligere tider innrettet vi oss etter naturen i langt høyere grad enn hva vi gjør i dag. Avhengige av at naturens eget system fungerte, at det hele tiden var fisk i vannet og at avlingene kom tilbake også neste år, benyttet vi oss av dens ressurser med respekt og varsomhet. Derfor tok vi ikke for mye av noe, og var nøye med ikke å forstyrre den naturlige balansen.

I dag kan de færreste av oss påstå at vi lever i balanse med naturen på samme måte som menneskene gjorde før. Den teknologiske utviklingen har sørget for at vi forholder oss annerledes til naturen. Vi har mistet den konkrete nærheten som vi praktiserte tidligere, og det man gjerne undret seg over den gang, har blitt forsket på og avmystifisert. Vi vet så mye om det meste, at undringen i høy grad har forflyttet seg fra å handle om fenomener i de nære omgivelsene, til det utenomjordiske. I verkene til kunstnerne **Serina Erfjord** og **Magnus Oledal** gjenopprettes undringen over det vi i dag tar for gitt, som at gulv er solide og at knuste lyspærer slutter å lyse. Teknologi er som kjent et vidt begrep som dekker alt fra oppfinnelsen av hjulet til maskiner, internett, romfart og uendelig mye mer. Ironisk nok bruker **Erfjord/Oledal** teknologien til å skape undring rundt det vi i dag kjenner årsaken til og derfor betegner som selvfølgeligheter, nettopp takket være teknologien.

Menneskeskapt som den er, kan man si at teknologien er kulturen. Den er et resultat av menneskehetens kultivering og den beveger seg lynkjapt fremover. Naturen er stort sett som den alltid har vært og tar lengre tid å endre. Teknologien har gått fra å være et tegn på fremskritt og menneskenes

overlegenhet, til å true med å ødelegge naturen. Slik kan man argumentere for at det er en ubalanse mellom naturen og kulturen, og videre; at vi som mennesker ikke er i balanse med teknologien. Ja, det er som om teknologien har vokst seg så stor, at den har gått fra å være et hjelpemiddel til å ta fullstendig overhånd. Mange jobber nå med å begrense mengden teknologi i livene sine – ved å være offline, ha skjermfri og ta tilbake det analoge. Samtidig blir det å være i naturen, borte fra all teknologisk «støy», ofte omtalt som *terapi*. Vi trenger altså naturen til å veie opp for teknologiens virkninger.

Spiller kunsten en rolle her? Dersom lekedriften evner å skape harmoni mellom naturdriften og kulturdriften i menneskene, kan kunsten så fungere som en slags formidler mellom den ytre naturen og den ytre kulturen, forstått som naturen og teknologien? I et forsøk på å holde balansen minner jeg om; det handler ikke om å stå i ro på et nullpunkt. Utviklingen vil fortsette å rase videre, og det må den gjerne gjøre, men vi trenger en motvekt – og kanskje litt hjelp til å navigere i det hele.

Maiken Winum

Kilde:

Schiller, Friedrich *Om menneskets estetiske oppdragelse i en rekke brev*, {1795}, norsk oversettelse og innledning av Sverre Dahl, Solum Forlag, Oslo 2001.

The zero point

Achieving balance is often presented as an ideal. Visualized as an old-fashioned set of scales, the principle is known: One takes away and adds to achieve equal weight in the contents of two bowls. When the distribution is steady, when it matches, yes, you have achieved a balance.

The notion of balance is applied to several areas. How many times are we told, or do we say, that it is about finding the balance? Apart from weight, we use allegories like standing firm footed, swaying in the wind, losing our feet, stumbling, etc. If we say that someone is imbalanced, we mean that they are in distress on the mental or emotional planet.

Being in balance is a piece of art. In life, it is a constant exercise, whilst in art balance has traditionally been associated with something beautiful. Although it is most eye-catching in classical architecture and the visual arts, balance always plays a role in what we consider to be aesthetically appealing.

But it's a complex term, because if one believes that being in balance is about standing still in the middle, then one has misunderstood. Rather, it is a kind of shuttling, laps between the two bowls of the scales. Or a circuit, symbolized as a horizontal figure of eight, where man always returns to the centre. Balance is not static, it's as much about movement.

Nature is constantly moving within its own well-organized system. With a predictable rhythm, the seasons release each other – that which has been making room for something new. Nature is contrasting and diverse, and anything but symmetrical, but we never talk about an *unbalanced* landscape – organic forms coexist effortlessly and, of course, in harmony.

Ingeborg Elieson is concerned with the relationship between people and nature, to *On The Edge* she brings works inspired by places where the sea meets the land. The works consist of wood and stone – two materials that are often found in the flowing zone between these two elements. It's the heavy along with the light. The heavy stone holds the tree down and prevents it from floating further up to the surface. There is a natural balance between the two. They fill out each other into a whole.

Do we need nature to be in balance? It is said that human beings consist of two parts – nature and culture. These two drives sometimes conflict with each other. For example, if there is too much nature, then the culture, understood as the intellect, will be displaced. German philosopher Friedrich Schiller believed we have a third operation, which he called the play drive. The play drive is relevant when people create or interact with art, and it acts as a kind of mediator between nature and culture. When people play, that is; when they rely on art, the two drives are in balance with each other. As a result of the *play drive's* ability to create harmony between nature and the cultural part of people, we will be happy. Simply put, arts make us happy.

According to Schiller, we need the art of being in balance with nature in ourselves, but, are we in balance with outer nature? At Kvasseim lighthouse, a work of **Else Karin Tysse Bysheim** shows a rubber hose gradually blasting out of the form in which it is pressed. This artist is concerned with the relationship between inner and outer nature. With the Schiller-glasses still on, the exhibition room can illustrate culture (the outer) while the rubber hose is nature (the interior). There is not enough space in the room for the hose to unfold in its most potent form. In the accompanying video, we see that the box confines, but the hose is destroying it. Whether it is culture that should have in-

habited a more flexible material, or whether nature should embrace the given limits, is an open question.

In earlier times, we adapted to nature to a much greater extent than what we do today. Dependant on the fact that nature's own system worked, that there were always fish in the water and that the crops returned again next year, we took advantage of nature's resources with respect and caution. Therefore, we did not take too much of anything, and were careful not to interfere with the natural balance.

Today, few of us can say that we live in balance with nature as people did previously. Technological developments have made sure that we relate differently to nature. We have lost the concrete closeness that we practiced earlier, and those things we previously held in awe have been researched and demystified. We now know so much about most things, that our amazement has shifted from attending to phenomena in our near surroundings to the extra-terrestrial. The works of the artists **Serina Erfjord** and **Magnus Oledal** try to restore our wonder toward things often taken for granted; that the floors are solid and that broken light bulbs stop lighting. Technology is, as we know, a broad concept that covers everything from the invention of the wheel to machines, the Internet, spacecraft and infinitely much more. Ironically, **Erfjord/Oledal** use technology to create amazement around what we understand today and normally describe as obvious. This amazement is created, somewhat ironically, thanks to technology itself.

Man-made as it is, one can say that technology is culture. It is a result of human cultivation and it moves forward as fast as lightning. Nature is largely as it has always been and takes longer to change. Technology has gone from being a sign of progress and human supremacy, to threatening to destroy nature. This is how to argue that there is an imbalance between nature and culture, and beyond; that we as

humans are not in balance with technology. Yes, it's as if technology has grown so big, that it has gone from being a tool, to now taking full control. Many now work to limit the amount of technology in their lives – being offline, having the screen-free and retrieving the analogue. At the same time, being in nature, away from all technological “noise”, is often referred to as therapy. We therefore need nature to weigh up the effects of technology.

Can art play a role here? If the play drive is able to create harmony between nature and cultural activity in humans, can art act as a kind of mediator between the outer nature and the outer culture, understood as nature and technology? In an effort to keep the balance, I recall; it's not about being at rest at point zero. Progress will continue to rapidly move on, and it may be necessary, but we need a counterweight – and maybe some help to navigate in it all.

Maiken Winum

Reference:

Schiller, Friedrich *Om menneskets estetiske oppdragelse i en rekke brev*, {1795}, norsk oversettelse og innledning av Sverre Dahl, Solum Forlag, Oslo 2001.

EIGERØY FYR

Daniela Schönbächler

EIGERØY ØYET

Som kunstner arbeider sveitsiske Daniela Schönbächler hovedsakelig med lysteknologi, sosiologi, filosofi og natur. Etter et besøk på Eigerøy ble Schönbächler fasinert av naturen og landskapet rundt det høye fyret på øya. Her fant hun igjen noe av essensen i egne arbeidsmetoder, noe som inspirerte henne til å skape tre stedsspesifikke installasjoner langs stien til fyret.

Det første arbeidet vi møter er en videoinstallasjon. Bakgrunnen for videoen er Fresnel-linsen i fyrlykten som sakte beveger seg rundt. Videoen tematiserer teknologien som ble oppfunnet for å hjelpe sjøfolk som var prisgitt naturen. Samtidig blir vi minnet på å vise respekt for naturen, både dens skjønnhet og dens kraft. Videre på stien til fyret møter vi en frittstående speilinstallasjon. Vi blir speilet sammen med naturen og blir minnet på å være respektfull eller «i balanse med naturen». I tillegg vil det være en utstilling, «the nature of discovery», i vokterboligens stue bestående av en lyd-installasjon og en fotoserie kunstneren har tatt ved sine tidligere besøk på Eigerøy.

Denne installasjonen vil være åpen under kafeen og fyrtårnets åpningstider på søndager.

Daniela Schönbächler (f. 1968) er aktiv i flere forskjellige kunstneriske disipliner som installasjon, skulptur, fotografering og maleri. En stor del av hennes praksis består av permanente offentlige kunstprosjekter og stedsspesifikke installasjoner.

EIGERØY LIGHTHOUSE

Daniela Schönbächler

THE EIGERØY EYE

The work of the Swiss conceptual artist Daniela Schönbächler is mainly composed from contents such as light, technology, sociology, philosophy and nature. The mystical landscape and special nature surrounding the tall lighthouse on the Island of Eigerøy left a memorable imprint in Daniela Schönbächler. The discoveries she made on Eigerøy also embodies the synthesis of her work and inspired the artist to create three site specific installations for the exhibition On the Edge – In balance with.

The Video-Installation “Eigerøy øyet / The Eigerøy Eye” will be displayed in one of the boat houses on the way to the lighthouse. The installation is based on the slowly spinning Fresnel-Lens atop the lighthouse tower. Reflecting on a technology which was invented for positioning or to warn seamen about nature, simultaneously reminding us to show respect to nature, both its beauty and its force. Further on the path to the lighthouse the visitors will come across a freestanding Mirror — Installation, reflecting them self unexpectedly with the surrounding nature. The mirror will be a reminder for the visitors to be respectful or “in balance with nature”. Additionally during the opening hours of the Café and the Lighthouse on Sunday's, there will be Schönbächler's Audio-Installation “the nature of discovery” installed in the nostalgic parlour at the Café House, together with a photo series by the artist realized during several visits to Eigerøy.

Daniela Schönbächler (b. 1968 in Zug, Switzerland) is active in several different artistic disciplines such as installation, sculpture, photography and painting. A large part of her creative work takes the form of permanent Public Art projects and Site-Specific installations.

Kunstner: Daniela Schönbacher
Tittel: Eigerøy øyet
Årstell: 2018
Teknikk: Video og lydinnstallasjon

Kunstner: Else Karin Tysse Bysheim
Tittel: eit gummiunivers
Årstall: 2017
Teknikk: video og installasjon

KVASSHEIM FYR

Else Karin Tysse Bysheim

Else Karin Tysse Bysheim er opptatt av menneskesinnet, motsetninger og ambivalens i kontaktfelt med seg selv og andre, menneske, rom eller natur. Ho er opptatt av det som skjer i balansefeltet mellom den indre og ytre natur. For å uttrykka dette nyttar ho ulike materiale som til dømes ull, stein, gummi, papir, metall.

Installasjon på Kvasshheim fyr består av gummislangar fylt med luft som tek over heile utstillingsrommet, samt ein video som syner at slangane vert fylt med luft og sprengjer seg ut av ei form. Tankane vandrar kring kjensla av tronge rom, for liten plass til å utfolda seg, forstyrrende menneskeskapte element, som om lufta er forureina. Ein kjenner at det blir vanskeleg å pusta, medan utanfor er det store rommet der elementa rår. Ein får kjensla av at det heile er så nært og fjernt på same tid. Tysse Bysheim er på leit etter balansen mellom det der ute og det her inne.

Else Karin Tysse Bysheim (f. 1959) har realkompetanse og utdanning frå kunstskular i Bergen og no sist Kunstskolen i Bergen (KiB). Ho uttrykkjer seg gjennom ulike kunstformer som skulptur, installasjon, video, performance og Land Art.

KVASSHEIM LIGHTHOUSE

Else Karin Tysse Bysheim

Else Karin Tysse Bysheim is concerned with humanity, opposition and ambivalence in the field of contact with herself and others, people, rooms or nature. She is concerned with what happens in the balance field between the inner and outer nature of things. To investigate these concepts she uses different materials such as wool, stone, rubber, paper and metal.

The installation at Kvasshheim Lighthouse consists of rubber hoses filled with air that stretch over the entire exhibition space, together with a video that shows that the hoses being overfilled with air and blown out of a shape. Our thoughts contemplate the feeling of enclosed space, with too little space to unfold, of disturbing man-made elements, as if the air is polluted. One knows that it's going to be difficult to breath, whilst beyond is the larger room where the elements combine. One gets to know that everything is so close, and yet so distant, at the same time. Tysse Bysheim is looking for the balance between "out there" and "inside".

Else Karin Tysse Bysheim (b. 1959) has a vocational training and education from Bergen University, and the Art Academy in Bergen (KiB). Bysheim expresses herself through various art forms such as sculpture, installation, video, performance and land art.

OBRESTAD FYR

Serina Erfjord og Magnus Oledal

Til utstillingen I BALANSE MED... har Erfjord og Oledal laget nye arbeider til de to bunkerne som ligger ved Obrestad fyr. Ved hjelp av lufttrykk, temperaturforandringer og elektromagneter skapes bevegelser som understreker ulike materialers egenskaper og betydning. Ting vi tar for gitt blir satt i perspektiv i Erfjord/Oledal sin utstilling. Er gulv stabile? Kimer en klokke? Når lyser en knust lyspære?

Erfjord/Oledal består av kunstnerene Serina Erfjord (f. 1982) og Magnus Oledal (f. 1972). De arbeider med skulptur og installasjon. I studier av fysiske og kulturelle fenomener søker Erfjord/Oledal å skape et møte mellom betrakter og kunstverk.

OBRESTAD LIGHTHOUSE

Serina Erfjord and Magnus Oledal

For the exhibition In Balance With ... Erfjord/Oledal have made new works for two of the bunkers that surround Obrestad lighthouse. Air pressure, temperature changes and electromagnets create movements that emphasize the properties and importance of different materials. Things we take for granted are put into new perspectives in the Erfjord/Oledal exhibition. Is the floor stable? Does a clock chime? When does a broken light bulb light?

Erfjord/Oledal consists of the artists Serina Erfjord (b. 1982) and Magnus Oledal (b. 1972). They work with sculpture and installation. In their studies of physical and cultural phenomena, Erfjord / Oledal are seeking to create a meeting between viewers and works of art.

Kunstner: Serina Erfjord og Magnus Oledal

Tittel: uten tittel

Årstell: 2018

Teknikk: diverse materiale

Kunstner: Bente Sommerfeldt-Colberg

Tittel: Lys – Puls

Årstall: ny versjon 2018

Teknikk: lysinstallasjon, endlight glass-skive, led lys, elektronisk styring

OBRESTAD FYR

Bente Sommerfeldt-Colberg

LIBELLE

Libeller bestående av væskefylt kammer med gassboble anvendes for å angi balanse. De viser nøyaktighet i forhold til jordaksen. De utgjør en pandang til fyret som nøyaktig holdepunkt under navigering til sjøs.

I arbeidet «Libelle» ligger ca. 170 små libeller i hver sin lille skål båret og «balansert» av hver sin lange gjengestav, som er festet jevnt fordelt gjennom en sirkulær plate på 130 cm i diameter. I rytmiske intervaller, fra ro til bevegelse av platen, beveges libellene i hver sin skål.

LYS – PULS

Fyrets lys-signal gjør fyret til en synlig markør langs kysten.

Når fyrlyset dreier, vil det bare bli synlig i intervaller fra eget ståsted.

Fyrets lys intervaller hentes inn i verket «Lys – puls».

En hengende, sirkelformet glass-skive, som i langsom og kontinuerlig puls, veksler fra transparent til lysende sirkel-skive.

Lys – puls er som et langsomt åndedrett. Det strekker tiden.

«Lys – puls» mimer sola og bringer lyset ned under bakkenivå på Obrestad Fyr.

Bente Sommerfeldt-Colberg (f. 1966) bor og arbeider på Lierskogen. Hun arbeider med mekanisk bevegelig skulptur/installasjon. Hun har sin utdanning bl. a. fra Vestlandets kunstakademi i Bergen 1991–1995.

OBRESTAD LIGHTHOUSE

Bente Sommerfeldt-Colberg

LIBELLE

Libelle consists of liquid-filled chambers with gas bubble that are used to indicate balance. They show accuracy in relation to the Earth axis.

They make a pendant to the lighthouse as an accurate clue when navigating at sea.

In the work “Libelle” lies about 170 small “spirit level” bowls. Each small bowl carried and “balanced” by a long thread rod, these is evenly distributed via a circular plate of 130 cm diameter.

In rhythmic intervals, from calm to movement of the plate, the libeller move in each bowl.

LIGHT – PULSE

The lighthouse's light signal makes the lighthouse a visible marker along the coast.

As the light turns, it is only visible at intervals from a single viewpoint.

The lighthouse's light intervals are collected in the work “Light-pulse”

A hanging, circular glass disk, with a slow and continuous pulse, alternates from transparent to luminous circular disc.

Light pulse is like a slow breath. It spans time.

“Light – pulse” mimics the sun and brings the light down below ground level at Obrestad Lighthouse.

Bente Sommerfeldt-Colberg (b. 1966) lives and works at Lierskogen, Norway. She works with mechanically moving sculptures and installations. The artist was trained at, amongst others, Vestlandets Art Academy, Bergen 91–95.

FEISTEIN FYR / FRILUFTHUSET PÅ ORRE

Ingeborg Elieson

I møtet mellom ulike materialer som tre, marmor, metall og betong lager Elieson skulpturelle objekter med fokus på form, materialitet og dets evne til å kommunisere sanselige opplevelser. Hun er opptatt av den finstemte balansen mellom natur og menneske og jobber med forskyvning i balanse både som tema og fysisk utgangspunkt i objektene sine, der hun eksperimenterer med bæreevne, vekt, spenn og bevegelighet.

Til utstillingen *On the Edge* har Elieson latt seg inspirere av det som finnes i møtet mellom hav og land. Steinene, sivet og det som flyter imellom. Skulpturene er formgitt i to ulike materialer. Et synkende og et flytende. Disse forenes igjennom tyngdekraften og blir følgelig avhengig av hverandre i sin utfoldelse. Arbeidene utforsker bindeleddene i naturen og samarbeidet mellom det konstante og temporære, samtidig som de reflekterer over det som utfordrer og ligger i grenseområdene.

Bakgrunnen til Ingeborg Elieson (f. 1983) springer ut fra gullsmedfaget etterfulgt av Kunsthøgskolen i Oslo hvor hun ble uteksaminert i 2012.

FEISTEIN LIGHTHOUSE / FRILUFTHUSET ORRE

Ingeborg Elieson

In the meeting of different materials such as wood, marble, metal and concrete, Elieson creates sculptural objects focusing on form, materiality and their ability to communicate sensual experiences. She is concerned with the finely tuned balance between nature and humanity and is working on displacement in balance both as a theme and as a physical point of view in her objects. She experiments with innate carrying capacities, weight, excitement and mobility.

For the exhibition *On the Edge*, Elieson has been inspired by what is found in the meeting between sea and land. The stones, the swell and that flowing between. The sculptures are formed using two different materials. A sinking and a floating. These unite through gravity and consequently depend on each other. The work explores the links in nature and the cooperation between the constant and temporal, while reflecting on what challenges and lies in the border areas.

Ingeborg Eliesons (b. 1983) background is based on the goldsmith profession followed by the Art Academy in Oslo, where she graduated in 2012.

Kunstner: Ingeborg Elieson
Tittel: Perennial P
Årstall: 2017
Teknikk: eik og betong, diverse teknikker

Kunstner: Yiannis Kranidiotis
Tittel: Pharos
Årstall: 2018
Teknikk: Datastyrt bevegelig lysinstallasjon

TUNGENES FYR

Yiannis Kranidiotis (Gr)

PHAROS

I et mørkt rom på Tungenes kan du oppleve lysinstallasjonen Pharos. Pharos er det gamle greske ordet for fyr. Før 1992 var det bare en kjent eksoplanet, det vil si en planet som går i bane rundt andre stjerner enn vår egen sol. Siden den tid har antall planetfunn eksplodert. Disse roterende objektene er som fyrtårn i verdensrommet, som viser vei i vår utforskning av det utenomjordiske. Pharos imiterer disse eksoplanetene i bevegelse, lys og farger. Som besøkende får vi muligheten til å bli belyst av disse fjerne objektene og oppleve spillet av lys og skygge på veggene.

Yiannis Kranidiotis (f. 1974) er en kunstner og musiker som er bosatt i Athen. Arbeidene hans utforsker forholdet mellom vitenskap og kunst. Med bruk av lys og lyd skapes rom og opplevelser der begge sameksisterer og samhandler. Utstillingen er kuratert av Hege Tapio ved i/o/lab – Senter for framtidskunst.

TUNGENS LIGHTHOUSE

Yiannis Kranidiotis (Gr)

PHAROS

In a dark room at Tungenes you can experience the Pharos light installation. Pharos is the ancient Greek word for lighthouse. Until 1992 only one exoplanet (a planet outside our solar system that orbits a star) was known. Since then, an explosion in planet discoveries has occurred. These rotating objects are like lighthouses scattered in space, they guide us in our beyond Earth exploration. Pharos is imitating these exoplanets in movement, light emission and color change. The visitor will have the chance to be lit by these distant objects and observe the game of light and shadow on the walls.

Yiannis Kranidiotis (b. 1974) is an artist and musician from Athens whose work explores the inseparable relationship between science and art, using mainly light and sound to create spaces and experiences where both coexist and interact.

KVITSØY FYR

Päivi Laakso

Til utstillingen I BALANSE MED... har Päivi Laakso tatt med ideer fra arbeidet med «Fredsskipene» i Stavern. Båter på høykant er en balansekunst. Mellom fyret og trafikksentralen balanserer formen av en båt på en ny måte i landskapet, på land, og gir mange følelser knyttet til balansekunsten vi driver med knyttet til et maritimt velkjent uttrykk.

Päivi Laakso (f. 1967) er fra Tornio i Finland, men har bodd i Norge i snart 30 år. Päivi er en allsidig kunstner med skulpturer, malerier, installasjoner og tegninger, i tillegg til at hun jobber med performance, som foredragsholder og forfatter. Hun er utdannet ved Statens håndverks og kunstindustrihøgskole og Statens kunstakademi.

KVITSØY LIGHTHOUSE

Päivi Laakso

For the exhibition in BALANCE WITH ... Päivi Laakso has taken ideas from the work of the “Peace Ships” in Stavern. Boats placed on their high side are a balancing art. Between the lighthouse and the traffic center balances the shape of a boat in a new way in the landscape, on land, and provides many emotions relating to the art of balance that we associate with well-known maritime terms of expression.

Päivi Laakso (b. 1967) is from Tornio in Finland, but has lived in Norway for almost 30 years. Päivi is a versatile artist with sculptures, paintings, installations and drawings, in addition to working with performance, as lecturer and author. She is educated at the state craft and art industry college and the state art academy.

Kunstner: Päivi Laakso

Tittel: «Fredsskipene», et lyd- og lyskunstverk på Fredriksvern Verft.

Årstall: 2011

Teknikk: Til Kvitsøy vil Fredsskipene være inspirasjon til et nytt kunstverk basert på temaet «I balanse med...»

Kunstner: Kristen Rønnevik

Uthusets motto: Det er det samme hvem du er, eller hvor du kommer fra, kom inn å vær velkommen med aktsomme bevegelser.

Årstall: flyttingen får årstall 2018

Teknikk: fysisk flytting av uthus

UTSIRA FYR

Kristen Rønnevik

TIL FYRET, HALVVEIS

Kristen Rønnevik skal flytte et uthus fra Haugesund til Utsira. Uthuset er for de som bor på Utsira og besøkende. Tradisjonen med å flytte hus i Norge går langt tilbake. Tidligere da materialer var en mangelvare og kostbare, var det ikke uvanlig at hus ble demontert og flyttet. Man flyttet huset til der hvor det var arbeid å få. Kristen Rønnevik ønsker å gjøre det motsatte i dette prosjektet. Det er viktig at uthuset skal tilhøre fellesskapet. Uthuset skal være stasjon for hvite sykler uten grenser. Her skal publikum kunne låne sykler gratis for å utforske øya. Syklene er tunge å trø, noe som medfører at en må gå av sykkelen når en kommer til en bratt bakke, og man er tvunget til å sanse langsommere. Lokalbefolkningen skal involveres i prosjektet.

Uthuset har fått sitt eget motto: «Det er det samme hvem du er, eller hvor du kommer fra, kom inn å vær velkommen med aktsomme bevegelser.»

Kristen Rønnevik (f. 1977) bor og arbeider i Haugesund. Han arbeider ofte med å skape sosiale arenaer og møter der bevissthet om lokal natur og miljø kan bli større. Deltagelse og dialog er viktige elementer i hans verk.

UTSIRA LIGHTHOUSE

Kristen Rønnevik

TO THE LIGHTHOUSE, HALF WAY

The versatile artist Kristen Rønnevik from Haugesund will move an outhouse from Haugesund to Utsira. The outhouse is for those who live on Utsira and for visitors. The tradition of moving houses in Norway goes way back. Earlier, when materials were in short supply and costly, it was very common for houses to be dismantled and moved. The house was moved to where there was work to be found. Kristen Rønnevik wants to do the opposite in this project; from being a private outhouse in Haugesund, to becoming a community house in Utsira. The outhouse will be the station for; White bicycles without borders. Here the public will be able to borrow a bike for free to explore the island. The bikes are heavy to peddle, which means that one must get off the bike when arriving a steep hill, and one is forced slowly to experience the surroundings. The locals will be actively involved in this project, along with the visitors of the island.

The outhouse has got its own motto: "Who ever you are, where ever you come from, come in and be welcome – while you move around filled with care and free from fear".

Kristen Rønnevik (b. 1977) lives and works in Haugesund. He often works with creating social arenas and meeting places where awareness of local nature and the environment can be discussed. Participation and dialogue are important elements of his work.

MUST Stavanger maritime museum

Gisle Harr

«VIZBE»/»VED VANNET»

Prosjektet består av frittstående skulpturer, tredimensjonale postkort i titteskap, samt tekst, fotografier og skisser. Kunstobjektene plasseres innimellom museums-gjenstandene som en utstilling i utstillingen.

Miniatyrskulpturene er portrettbyster eller portretter i helfigur. De kan forestille en historisk person, en turist, en museumsbesøkende eller et familiemedlem og plasseres på mer eller mindre overraskende steder i museet.

Titteskapene inneholder tredimensjonale postkort, det vil si col-lager bestående av gamle postkort, fotografier og reproduksjoner av kunstverk. Her møtes ulike verdener; turistmotiv, snapshot, dokumentasjonsfotografiet i en slags absurd sammensmelting.

Tekstene formidler kunstnerens egne opplevelser i møte med det våte element. I tillegg gjør Harr seg betraktninger rundt noen utvalgte kyst- landskapsmalere som har påvirket ham.

Gisle Harr (f. 1966) er blant annet kjent for sine malte skulpturer i forskjellige størrelser, fra miniatyrformat til overnaturlig størrelse. Skulpturene framstiller ofte mennesker; hverdagshelter, historiske personer eller populærkulturelle figurer. Harr er uteksaminert fra Statens kunstakademi i Oslo og Budapest, Oslo tegne- og male-skole og SHKS.

MUST Stavanger Maritime Museum

Gisle Harr

“VIZBE”/”BY THE WATER”

The project consists of free standing sculptures, three-dimensional postcards in a showcase, as well as text, photographs and sketches. The art objects are placed between museum objects as an exhibition in the exhibition.

The miniature sculptures are portrait busts or portraits in full figure. They can represent a historical person, a tourist, a museum visitor or a family member and are placed in unexpected places in the museum.

The spy cabinets contain three-dimensional postcards, i.e. col-lages consisting of old postcards, photographs and reproductions of works of art. Here, different worlds meet; the tourist scene, the snapshot and document photography collide in a kind of absurd fusion.

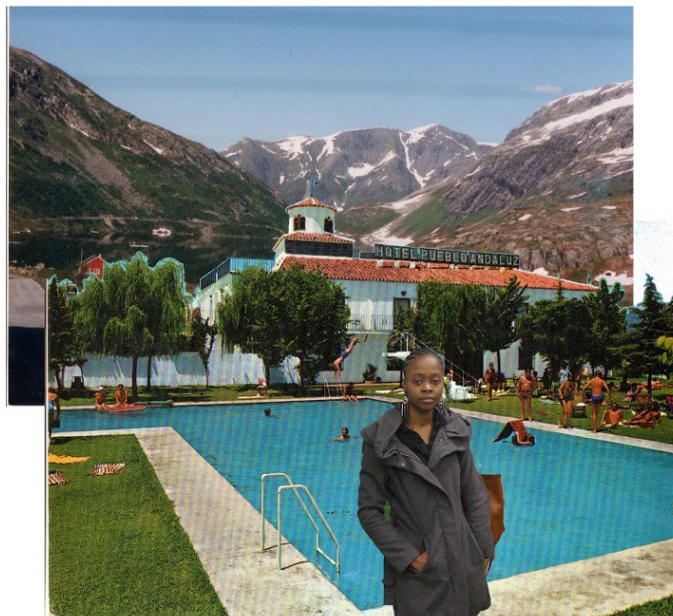
The texts convey the artist's own experiences in the face of the wet element. In addition, Harr takes notes of some selected coastal landscape painters that have influenced him.

Gisle Harr (b. 1966) is renowned for its painted sculptures of various sizes, from miniature format to supernatural size. Harr graduated from the Norwegian Academy of Fine Arts in Oslo and Budapest, Oslo Art Academy and SHKS. Harr has had a number of group and separate exhibitions. Harr is active in teaching and the dissemination of art as a writer in newspapers and magazines.

Kunstner: Gisle Harr
 Tittel: 3D-postkort i titteskap
 Årstall: 2005
 Teknikk: blandet teknikk

Kunstner: Gisle Harr
 Tittel: 3D-postkort, skisse
 Årstall: 2018
 Teknikk: fotocollage

Kunstner: Gisle Harr
 Tittel: turist foran vestlandsmotiv
 Årstall: 2009
 Teknikk: olje på mdf/acryl på syntetisk gips

Arrangementer On the edge 2018

Lørdag 12. mai, kl. 13–15, Stavanger maritime museum

FISKEKONKURRANSE I VÅGEN

Hiv ut snøret og prøv fiskelykken fra Strandkaiaen. En biolog er med oss og utforsker fisken. Diplom til alle.

Søndag 13. mai kl. 13, Utsira fyr

ÅPNING ON THE EDGE 2018. I BALANSE MED...

Åpning av kunstprosjektet i regi av En kjede av fyr og Utsira kommune – Til fyret, halvveis. Kunstner Kristen Rønnevik. Uthus som er flyttet fra Haugesund til Utsira.

Torsdag 24. mai, kl. 20, Tungenes fyr

TORS DAG PÅ TUNGENES: FRODDI OG MANNSKABET

Froddien e tebage. Med nytt materiale tar han og mannskapet for seg distriktet sin industrielle historie fra seilskutetida og fram te oljealderen. Med sangar så handle om kossen byen har blitt te av å foredla kontakten med havet. Mannskapet består av ingen ringere enn Øystein Eldøy og Johan Egdetveit, og e for anledningen forsterka med Gunnar Roalkvam – fullbefaren fokkeslask og regionen sin hukommelse i egen person.

Billetter: www.randabergkulturscene.no.

Søndag 27. mai kl. 12–16.

FAMILIEDAG: SYKKELDAGEN I HÅ

På sykkel fra Nærbøparken, via Jærmuseet, Audemotland, Obrestad fyr til Hå gamle prestegard. Poster med oppgaver å løse langs veien. Lever inn sykkelkortet på Hå gamle prestegard og blir med i trekning av fine premier. Kjøp grillet pølse og noe godt fra kafeen eller ta med din egen grillmat. På Hå gamle prestegard får du lære å lage smykker av sykkeldekk og annet materiale sammen med Monica fra Det store symesterskapet på NRK høsten 2017. Arrangementet er gratis.

Arrangør: Hå gamle prestegard, Jærmuseet Vitengarden og Hå kommune, opplæring og kultur

Froddi og mannskapet

Monica fra Det store symesterskapet

Fredag 1. juni, kl. 20, Tungenes fyr

FREDAG PÅ FYRET: VALKYRIEN ALLSTARS

Fra Valkyrien slapp sin selvtitulerte debutplate i 2007, et album som raskt solgte til gull, har de fortsatt med å utforske og utfordre bruken av tradisjonelle instrumenter og gammel norsk musikk i et moderne uttrykk. Gjennom 10 år med iherdig konsertvirksomhet utviklet seg til et solid og lekent liveband som aldri spiller to like konserter.

Billetter: www.randabergkulturscene.no.

Søndag 3. juni, Kl. 14, Stavanger maritime museum

«VIZBE» / «VED VANNET»

Åpning av kunstutstillingen «Vizbe» / «Ved vannet» av Gisle Harr

Søndag 3. juni kl.15, Orre Friluftshus

UTSTILLINGSÅPNING «I BALANSE MED ...»

AV INGEBORG ELIESON

Elieson er opptatt av den finstemte balansen mellom natur og menneske og jobber med forskyvning i balanse, både fra et konseptuelt ståsted og som fysisk utgangspunkt i objektene.

Søndag 3. juni, Kl. 11–16

SOMMERMARKEDE I GAMLE STAVANGER

Atelierer, verksteder og museer inviterer til koselig marked.

Fredag 8. juni, Kvassheim fyr, kl 13.

Utstillingsåpning «I balanse med...»

av Else Karin Tysse Bysheim

Fredag og lørdag 8. og 9. juni, Stavanger maritime museum

LANDSFESTIVAL FOR KOR 2018

Minikonsserter med flere tilreisende kor hver hele time. Fredag mellom klokken 13.00 og 16.00 og lørdag mellom klokken 11.00 og 15.00.

Valkyrien Allstars

Lørdag 2. juni kl. 14–20, Hå gamle prestegard og Obrestad fyr

SOMMEREN ÅPNER PÅ HÅ

BRUK EN SOMMERDAG PÅ HÅ GAMLE PRESTEGARD

Kl. 14, Hå gamle prestegard

Åpning av nye utstillinger

AVTRYKK – grafikk mellom kinesisk blokktrykk og digitalprint

Romina Ressia | Foto

HOW WOULD HAVE BEEN?

Kl. 15.30, Obrestad fyr

Åpning av utstillingen «I BALANSE MED»

Bente Sommerfeldt-Colberg

Serina Erfjord og Magnus Oledal

Musikalsk innslag ved Richie Di Jazz Group

Kafeen med frisk sommermeny er åpen fra kl. 12–18

Kl. 18, nye løa på Hå gamle prestegard

KONSERT: TØNES

Denne ettermiddagen i løa på Hå gamle prestegard har Tønes med seg Erlend Aasland. Erlend spiller banjo, mandolin og generelt alle instrumenter du kan tenke deg.

Ståplasser. Trenger du sitteplass, kontakt oss for å reservere stol.

Billett: www.hagamleprestegard.no

Pris kr. 350 for voksen. kr. 150 for barn tom 15 år.

16. juni kl. 12, Kvitsøy fyr

ÅPNING KUNSTUTSTILLING «I BALANSE MED ...» I FYRET

Åpning av kunstutstillingen, kaffe med noe attåt, og fokus på årets balansetema med de tre hovedfokusene; teknologi, natur og livet.

Søndag 17. juni, Utsira, kl. 12–15

SOMMERSESONG

Åpning for omvisning for sommersesongen på Utsira fyr.

Åpning av kunstutstilling: Veien blir te mens du går –

Linda Finnesand Håvarstein

Søndag 17. juni, Tungenes fyr

kl 13. Utstillingsåpning «I balanse med...»/«Pharos»

av Yiannis Kranidiotis

Søndag 17. juni kl. 12–15, Friluftshuset på Orre

HUMLER OG BOTANIKK

Søndag 17. juni, Kvitsøy fyr

ÅPNING SOMMERSESONG I FYR OG MUSEUM

Sommersesongen starter på Kvitsøy med åpent i fyret og museet.

Søndag 17. juni, 12–17

KLEPELOEN 2018

Gratis familiearrangement i naturskjønne omgjevnadar.

Kl. 12 – Mattelt og barneaktivitetar. Big Band Bonanza og skulekorpsa mm.

Kl. 16 – Hovedartist RAVI

RAVI

24. juni kl. 14, Eigerøy fyr
ÅPNING AV UTSTILLINGEN
«I BALANSE MED ...»

Av kunstneren Daniela Schönbächler
Dans ved Ane Iselin Brogeland
Åpen kafe 12–17

30. juni og 1.juli kl. 11–16 Eigerøy fyr
LORDAG OG SØNDAG PÅ
FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Marita Myklebust v/Team Ueland.
Inntektene denne helgen går til
barnehjem i Ilula, Tanzania

7. og 8. juli kl. 12–17, Eigerøy fyr
LORDAG OG SØNDAG PÅ
FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Arbeidskirken

15. juli kl. 12–17, Eigerøy fyr
SØNDAG PÅ FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Egersund Brass

22.juli kl. 12–17, Eigerøy fyr
SØNDAG PÅ FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Egersund Brass

29. juli kl. 12–17, Eigerøy fyr
SØNDAG PÅ FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Egersund Brass

5. august kl. 12–17, Eigerøy fyr
SØNDAG PÅ FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Egersund Brass

12. august kl. 12–17, Eigerøy fyr
SØNDAG PÅ FYRET

Åpen kafe og fyr
Arr. Egersund Brass

17.–19.august, Utsira fyr
FYRDAGER

Foredrag, aktiviteter, åpen dag i ringmerkeskogen og konsert med Myrull
18.august er den internasjonale fyrdagen og den ønsker vi å feire på Utsira
Fyr. Der blir ulike aktiviteter, fyrkafè, foredrag og konsert. Dagen ble først
markert i 2002, og har blitt til en dag der fyr over hele verden åpnes for publi-
kum.

Myrulleng

Torsdag 26. – Søndag 29. juli, Stavanger maritime museum
TALL SHIP RACES 2018

Aktiviteter på Strandkaaien i forbindelse med det årlige internasjonale arrangementet for seiltrening.

Søndag 29. juli, Tungenes fyr
TALL SHIP RACES, UTSEILING

Denne dagen legger dere pikniken til Tungenes hvor dere kan oppleve den spektakulære utseilingen med orkesterplass fra svabergene ved fyret. Rundt Kvitsøy er folk ute i båt, på holmer, rundt på bergene og samles for å se båtene seile av gårde til neste etappe.

29. juli, Kvitsøy fyr
TALL SHIPS RACE, UTSEILING

Oppe på plattformen til Trafikksentralen vil det være god utsikt over utseilingen fra Stavanger, og god samlingsplass.

30. august kl. 18, Klepp bibliotek
Åpningen av en videoinstallasjon av
Anne Helen Robberstad

I slutten av mars 1941 dro 12 unge menn fra Vedavågen på Karmøy ut med den gamle losbåten Kristine. Målet var å komme til England for å delta i motstandsbevegelsen. De var erfarne sjøfolk tross sin unge alder fra 23–31 år. Om natten blåste det opp til orkan og båten forliste i Honsviken like sør for Feistein fyr. Alle tolv omkom, og i løpet av sommeren drev fem av dem i land på Hodne – og Reve stranden. De fem ble gravlagt i det stille på Bore kirkegård. Lokalbefolkningen på stedet med presten i spissen sørget for at gravferden ble hemmeligholdt for okkupasjonsmaktene. De åtte andre ble aldri funnet.

THE TALL SHIPS RACES
Stavanger 2018
organised by Sail Training International

Ivan Ajvazovskij, Skipet Ingermanlands forlis ved Skagerak natten til 30. august 1842. Foto: Det sentrale marinemuseet, St. Petersburg

Jonas Alaska

September, Hå gamle prestegard

BUSSTUR: STRANDINGER OG VRAK LANGS JÆRKYSTEN

Jærkysten er en farlig kyststripe for skipstrafikken. Mange skip har strandet her og mange hus på Jæren har byggemateriale fra forliste skip. Guider på turen er Anders Haver og Jan Wiig. De er levende opptatt av kyststripa langs Jæren, og vet det meste som er å fortelle om de dramatiske forlisa og redningsaksjonene som har skjedd her opp gjennom årene.

De siste årene har flere nye vrak kommet fram på strendene. Med på turen er og Bitten Bakke som er avdelingsdirektør ved Stavanger maritime museum. Hun vil fortelle om hva som skjer med vrak og strender på grunn av ekstremværet vi har hatt de siste årene.

På Hå gamle prestegard blir det lunsj med stormsuppe på menyen. Under lunsjen vil skuespiller Frank Robert Andreassen fortelle sin versjon om forlis og redningshistorie i ord og toner.

Bussen går fra parkeringsplassen på Hå gamle prestegard kl. 10 og er tilbake ca. kl. 16.

Pris kr 475 for busstur, foredrag og lunsj.

Påmelding: post.hgp@ha.kommune.no eller 51791660. Begrenset med plass så ikke vent for lenge med å melde deg på.

Søndag 23. september, kl. 12–16, Stavanger maritime museum

SJØROVERFEST

Stig i land som pirat på Stavanger maritime museum! Aktiviteter og underholdning gjennom hele arrangementet. Besøk havnekneipa, skaff deg en tatovering, se forestillingen og sikre deg skatten!

Torsdag på Tungenes 18. oktober kl. 20, Tungenes fyr

JONAS ALASKA

Jonas Alaska har siden han fikk spellemannspris for sitt debutalbum i 2011, etablert seg som en av våre sterkeste og mest særegne låtskrivere og står frem som en glimrende liveartist. På Tungenes har han med seg David Wal-lumrød på tangenter. Vi lover en flott og intim kveld med en strålende artist! Billetter: www.randabergkulturscene.no.

Torsdag på Tungenes 20.september, Tungenes fyr

Marianne Engebretsen

Marianne Engebretsen er bosatt i Oslo, men kommer fra selveste Grødem på Randaberg. Debutalbumet «Redefined» kom høsten 2017, og fikk flott mottakelse:

«Det Engebretsen gir oss, er vakker og særprega popmusikk. Engebretsen framstår både som en vokalist med noe helt spesielt og dermed spennende og som en låtskriver som virkelig har noe å melde.» – Tor Hammerø
Billetter: www.randabergkulturscene.no.

Torsdag på Tungenes 4. oktober, Tungenes fyr

Frøkedal & Familien

Nok en gang kommer Anne Lise Frøkedal på besøk til Tungenes. Denne gangen har hun med seg hele familien og en drøss nye sanger. Musikken låner fra alle kanter, men kommer ut som særprega og helstøpt pop med hauger av spilleglede. Vi gleder oss også, med god grunn.
Billetter: www.randabergkulturscene.no.

25.–28. oktober, Kvitsøy hummermuseum

HUMMERHELG

Årets hummerhelg med mye variert innhold.

Søndag 2. desember, kl. 11–16 Stavanger maritime museum

JULEMARKED I GAMLE STAVANGER

Atelierer, verksteder, museer og kafeer har pyntet seg og ønsker publikum velkommen til en koselig førjulssøndag i Gamle Stavanger.

Nyttårsaften 31. desember kl. 16.30, Kvitsøy fyr

FAKKELTOG TIL VIPPEFYREN

Ordføreren inviterer alle til fakkeltog fra kombisenteret og opp til vippefyret nyttårsaften.

Gratis.

Marianne Engebretsen

Frøkedal & Familien

Juletre og verdenshav på Stavanger maritime museum. Fotograf: Oddbjørn Løken Aarstad

Fullmånekonserterne, Friluftshuset på Orre

Kvar måned ved fullmåne kl. 20.00 arrangerer me konsert i Friluftshuset ved Orrestranda. I Friluftshuset er det plass til 140 publikummarar. Førehandsreservasjon av plassar vert difor anbefalt. Bill. kr. 200,-. Reservasjon av plassar til 40436248 eller fullmaane@klepp.kommune.no

Lørdag 31. 03. Darling West (NO)

Mandag 30. 04. Eva Scholten & Hot Club de Norvege (NL & NO)

Tirsdag 29. 05. Knut Reiersrud (NO)

Torsdag 28. 06. The Bombadils (CA)

Fredag 27. 07. Spansk aften m. bl.a. Asgeir Aarøen (NO++)

Søndag 26. 08. Shackleton Trio (UK)

Tirsdag 25. 09. Merit Hemmingson (SE)

Onsdag 24. 10. Jarle Obrestad & venner (NO)

Fredag 23. 11. Ale Möller Trio (SE)

Lørdag 22. 12. Johnny Red & the Prayerhouse People (NO)

Merit Hemmingson

Eva Scholten

Ale Möller Trio

Johnny Red & the Prayerhouse People

FYRENE

Utsira fyrstasjon

Adkomst: Rutebåt fra Haugesund til Utsira hver dag. Informasjon om rutetider på www.rutebaatenutsira.no.

Fyrkafe, gjenbruksbutikk, fyrgalleri og Utsira fyr

Åpningstider: 17. juni t.o.m 19. august hver dag kl. 12.00–15.00

For omvisning og utleie, kontakt Utsira Overnatting tlf 912 42 714/ utsiraovernatting@utsira.net, www.utsira.net. For mer informasjon om Utsira fyrstasjon, ta kontakt med Utsira kommune på telefon 52 75 01 00 eller www.utsira.no.

Utsira Lighthouse

Getting there: A ferry service runs between Haugesund and Utsira every day.

Timetable: www.rutebaatenutsira.no.

Cafe, reuse store, gallery and lighthouse.

Open from 17 June to 19 August between 12.00 and 15.00.

Guided tours and accomodation: Contact Utsira Overnatting tel 912 42 714/ utsiraovernatting@utsira.net, www.utsira.net.

Information on Utsira lighthouse: Utsira kommune, tel 52 75 01 00 or www.utsira.no.

Kvitsøy fyr

Åpningstider: 17. juni – 12. august: søndager kl. 13.00–15.00, i juli også lørdager kl. 13.00–15.00.

Pris kr. 60,-/30,- voksne/barn.

Adkomst: Ferje fra Mekjarvik på Randaberg. 15 minutters spasertur opp til fyret.

For mer informasjon: www.kvitsoy.kommune.no.

Kvitsøy Lighthouse

Open: 17 June – 12 August. Sundays 13.00–15.00, in July also

Saturdays 13.00–15.00. Price: 60,-/30,- NOK Adult/child.

Arrival: Ferry from Mekjarvik in Randaberg, and 15 min. walk to the lighthouse.

For more information: www.kvitsoy.kommune.no.

Tungenes fyr

Åpningstider: Februar – november: åpen kafé hver søndag kl. 12.00–16.00

Sommer: Hver dag kl. 12.00–16.00 fra 17. juni til 12. august.

Adkomst: Tungenesveien 217, Randaberg. Tungenes fyr ligger bare 13 km nord for Stavanger. Følg E39 mot Randaberg og ta av i veikryss i retning mot Randaberg. Følg skilting videre til Tungenes fyr. For mer informasjon: <https://www.jaermuseet.no/tungenesfyr>, eller ring Randaberg kommune: 51414100/ Jærmuseet : 47776020.

Tungenes Lighthouse

Open: Sunday from 12.00 to 16.00.

From 17 June to 12 August: every day from 12.00 to 16.00.

Directions: Tungenesveien 217, Randaberg. The lighthouse is located 13 km north of Stavanger. Follow the E39 towards Randaberg then turn off at the junction to Randaberg. Follow the signs to Tungenes Lighthouse.

Friluftshuset på Orre

Åpningstider: Januar – mars: søn- og helligdager kl. 11.30–16.00.

April – september: søn- og helligdager kl. 11.00–17.00.

25. juni – 17. august: Hverdager (ikke lørdag): kl. 11.00–17.00.

Oktober – november: søndager kl. 11.30–16.00.

Adkomst: Kommer en nordfra på Rv. 510, tar en av sør for Bore kirke og vestover på Rv. 507. På toppen av bakken viser skilt til Borestranden. Skal en videre til Orre og Friluftshuset, forsetter en på Rv. 507 og tar av ved skiltanvisning. Kommer en sørfra på Rv. 44, tar en av ved Njærheim og følger Rv. 507 nordover til skiltanvisning.

Open: Sundays and holidays: from January to March, and October to November, 11.30–16.00. Sundays and holidays: from April to September, 11.00–17.00

Weekdays (except Saturdays): June 25th to August 17th, 11.00–17.00

Directions: Friluftshuset is located along Rv 507 – follow the signs.

Feistein fyr

Feistein fyr ligger omlag 2 km vest for Sele strand. Som den eneste øya i Klepp kommune er den godt synlig fra strendene langs Nordsjøen.

Adkomst: Feistein fyr venneforening arrangerer båtturer ut for egne medlemmer. Medlemskap i foreningen er åpent for alle. Informasjon finnes på facebook siden til Feistein fyr venneforening. Alle kan komme ut til Feistein med egen båt. Båtturen fra Sele havn tar ca. 10 minutter, avhengig av vind- og bølgeforhold. Øya har to kaier: i øst og nord. Ønsker du mer informasjon, ta kontakt med Klepp kommune, tlf 51 42 98 00.

Feistein Lighthouse

Feistein lighthouse is about 2 km west of Sele beach standing on the only island in Klepp County and clearly visible from the beaches along the coastline.

Getting there: Feistein Lighthouse Friendship Society arranges boat trips for members of the society to the island. Membership in the association is open to everyone. Information on facebook page to Feistein Fyr Venneforening. The island is free to visit for anyone traveling on their own boat. The boat trip from Sele harbor takes about 10 minutes depending on the weather conditions. The island has two quays, east and north. For more information, contact Klepp Municipality, tel. +47 51 42 98 00.

Friluftsfyret Kvasheim

Åpningstider: Januar – mars: søn- og helligdager kl. 11.30–16.00.

April – september: søn- og helligdager kl. 11.00–17.00.

25. juni – 17. august: hverdager (ikke lørdag): kl. 11.00–17.00.

Oktober – november: søndager kl. 11.30–16.00.

Adkomst: Friluftsfyret ligger sør i Hå kommune. Følg RV 44 fra Sandnes ca. 45 km eller Egersund 25 km. Nasjonal turistveg Jæren har skiltet fyret med severdighetssymbol.

For info: www.jarenfri.no.

Kvasheim Lighthouse

Open: Sundays and holidays: from January to March, and October to November, 11.30–16.00. Sundays and holidays: from April to September, 11.00–17.00. Weekdays (except Saturdays): June 25th to August 17th, 11.00–17.00.

Directions: You will find the lighthouse along rv44 in Hå municipality, Rogaland county. It is 55 km from Stavanger and 30 km from Egersund. There is good marking, follow the signs.

Obrestad fyr

Åpningstider:

2. juni – 30. september, søndager kl. 12.00–17.00

Skoleferien, tirsdag – søndag kl. 12.00–17.00

For omvisning og utleie, kontakt Hå gamle prestegard, tlf. 51 79 16 60.

Leie: Leie.ObrestadFyr@ha.kommune.no, www.hagambleprestegard.no.

Adkomst: Fyret ligger mellom Hå gamle prestegard og Obrestad hamn med avkjøring fra riksveg 44 nær Nærbø. Sykkelvei langs Nordsjøruta. Tursti langs Kongevegen. Avstand fra Stavanger ca. 45 km, avstand fra Eigersund ca. 40 km.

Obrestad Lighthouse

Open: 2 June – 30 September, every Sunday, 12.00 to 17.00

Summer School Holiday. Tuesday – Sunday, 12.00 to 17.00

Getting there: Located between the Hå's Old Vicarage and Obrestad harbor.

Turn off the R44 near Nærbø, following signs for Obrestad Havn/Hå Gamle Prestegard. The lighthouse can also be reached by bike along the North Sea Route, or by foot along the Royal Road. Distance from Stavanger about 45 km, distance from Eigersund about 40 km.

Eigerøy fyr

Åpningstider: Fyrkafeen er åpen kl. 12.00–17.00 i påsken og pinsen. I tillegg er det åpent i hele skoleferien, fra 24. juni til 12. august. Kun kontant salg.

Fyrtårnet har åpent for omvisning samme tid. Voksne kr 20,-. Barn kr 10,-.

Utleie: Forespørsler rettes til post@eigersund.kommune.no.

Adkomst: Om lag 40 minutters gange på turvei (1,7 km) og sti (0,7 km) fra parkeringsplass. Alternativt med egen båt til offentlig kai ved fyrstasjonen.

Eigerøy Lighthouse

Open: The cafe is open from 12.00 to 17.00 on 4 and 5 June, and every Sunday from 24 June to 12 August. The lighthouse has the same hours as the café. Entry price: Adult: Adult/child NOK 20,-/NOK 10,-.

Getting There: Approximately 40 minute walk 2 km from the carpark. Dogs are not allowed on the path due to grazing sheep.

Stavanger maritime museum

Åpningstider: 15. mai – 15. september: Mandag – onsdag: kl. 10.00–16.00

Torsdag: kl. 10.00–19.00, fredag–søndag: kl. 10.00–16.00

Vintertid og helligdager: sjekk stavangermaritimemuseum.no

Stavanger maritime museum holder til i restaurerte kjøpmannsgårder ved Stavanger havn og gir innblikk i lokal maritim historie gjennom de siste 200 år.

Stavanger maritime museum

Open: 15 May – 15 September: Monday – Wednesday from 10.00 to 16.00,

Thursday from 10.00 to 19.00, Friday – Sunday from 10.00 to 16.00.

For winter and holidays: check stavangermaritimemuseum.no

Directions: Strandkaian 22, Stavanger. The museum is located in the central harbour area of the city.

ARKITEKTKONTORET
schjelderup & gram

VI TEGNER OG BYGGER NY ASSISTENTBOLIG PÅ FRILUFTSFYRET KVASSHEIM

Oversikt over fyrene tilknyttet «On The Edge»

On the Edge er støtte av Rogaland fylkeskommune og Kystverket Vest.

 facebook.com/on.the.edge.rogaland
 #mittfyr

